

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia
1.3 Intézet	Római Katolikus Didaktikai Teológia
1.4 Szakterület	Vallástudomány
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Vallástudomány

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		Egyházjog: Az egyház megszentelői feladata					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve			Holló László				
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve			Holló László				
2.4 Tanulmányi év	2019–2020	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	Kolloquium	2.7 Tantárgy típusa	Választható

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					28
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					14
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					14
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					14
Vizsgák					10
Más tevékenységek:					0
3.7 Egyéni munka össz-óraszama		80			
3.8 A félév össz-óraszama		136			
3.9 Kreditszám		4			

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> Nincs
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> Szakmai motiváció és elkötelezettség

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Video projektorral felszerelt terem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Video projektorral felszerelt terem; internet hozzáférés; könyvtár

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Általános egyházi szentség- és házasságjogi alapismeretek birtoklása. • Képesség az érvénytelenítő házassági akadályok felismerésére. • Képesség a házasság egyházjogi érvénytelenségének felismerésére. • Az egyházi büntetőjog és perrendtartás ismerete.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Képesség az egyházi szentség- és házasságjogi ismeretek plébániai, valamint az iskolai és felnőtt hitoktatásban való felhasználására. • Képesség a keresztyén házassági tapasztalat sajátosságainak valamint érvényességi kritériumainak vizsgálatára a egyházi házasságjog tükrében.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Általános egyházi szentség- és házasságjogi ismeretek átadása
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A keresztyén szentségek, különösen a házasság jogi vonatkozásainak megismerése és a készség kialakítása, hogy a felmerülő szentség- és házasságjogi kérdésekre a kandidátus választ tudjon adni. • A hallgatók betekintést nyerjenek az egyházi büntetőjog és perrendtartás területére.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés	Interaktív előadás	Témák, könyvészet, követelmények bemutatása.
2. <i>Az egyház megszentelői feladata:</i> Előzetes tudnivalók a szentségi joghoz	Interaktív előadás	(Könyvészet: ERDŐ, 333-338)
3. A keresztség	Interaktív előadás	(Könyvészet: ERDŐ, 339-346)
4. A bérmálás; Az eucharisztia	Interaktív előadás	(Könyvészet: ERDŐ, 347-367)
5. A bűnbánat szentsége; A betegek kenete	Interaktív előadás	(Könyvészet: ERDŐ, 368-379)
6. Az egyházi rend	Interaktív előadás	(Könyvészet: ERDŐ, 380-395)
7. A házasságról általában	Interaktív előadás	(Könyvészet: RENCSIK, 116-126; ERDŐ, 396-408)
8. A házasság lelkipásztori előkészítése; A házassági akadályok általában	Interaktív előadás	(Könyvészet: RENCSIK, 126-138; ERDŐ, 409-420)
9. Az egyes érvénytelenítő akadályok I.	Interaktív előadás	(Könyvészet: RENCSIK, 138-143; ERDŐ, 420-428)
10. Az egyes érvénytelenítő akadályok II.	Interaktív előadás	(Könyvészet: RENCSIK, 143-147; ERDŐ, 428-434)
11. A házassági beleegyezés	Interaktív előadás	(Könyvészet: RENCSIK, 147-159; ERDŐ, 434-452)
12. A házasságkötés formája; Vegyes házasságok; A házasság jogi hatásai	Interaktív előadás	(Könyvészet: RENCSIK, 159-172; ERDŐ, 452-464)

13. A házastársak különválása; A házasság érvényesítése	Interaktív előadás	(Könyvészet: RENCSIK, 172-183; ERDŐ, 464-477)
14. Összefoglalás	Interaktív előadás	-

Jegyzet:

- ERDŐ PÉTER: *Egyházjog*, Budapest én.

Kötelező könyvészet

- *Az egyházi törvénykönyv.* A Codex Iuris Canonici hivatalos latin szövege magyar fordítással és magyarázattal. (Szerk. ERDŐ PÉTER) Budapest: Franklin Nyomda [é.n.]
- FERENC pápa: *Mitis Iudex Dominus Iesus motu proprio Erdő Péter bíboros fordításában*, <http://www.magyarKurir.hu/ferenc-papa/ferenc-papa-mitis-iudex-kezdetu-motu-proprioja>.

Ajánlott könyvészet

- BÁNK JÓZSEF: *Kánoni jog* I-II. kötet, Budapest 1960.
- ERDŐ PÉTER: *Az egyházjog teológiája*, Budapest [é.n.].
- FERENCZY RITA - KÁLLAY MÁRTA, *Egyházjogi alapismeretek*, Budapest 2000
- HÁRSFAI KATALIN, *Bevezetés a házasságjogba*. Budapest 2011.
- HÁRSFAI Katalin, *A keresetlevél a kánoni perben*, Budapest 2002.
- KOWAL Janus, *A házasság felbontása a hit javára*, Budapest 2004.
- KUMINETZ Géza, *A házasság érvényesítése az egyházi törvénykönyv szerint*. In: Mivéggett vagyunk: emlékkönyv Bolberitz Pál hatvanadik születésnapja tiszteletére (szerk. Török József) Budapest 2001, 243–262.
- KUMINETZ Géza, *Katolikus házasságjog: különös tekintettel a Latin Egyház jogára*, Budapest 2002.
- KUMINETZ Géza, *A házassági kötelék felbontásának, illetve felbomlásának esetei a hatályos jog tükrében*. In: Az atyák dicsérete: a 60 éves Vanyó László köszöntése (szerk. Kránitz Mihály) Budapest 2002, 145-170.
- KUMINETZ Géza, *A házasságra való előkészület kánonjogász szemmel*. In: A szent atyák nyomdokait követve: in memoriam Vanyó László (szerk. Baán István) Budapest 2003, 197-215.
- KUMINETZ Géza, *Az egyház megszentelő feladata. A megszentelés egyéb eszközei IV.*, Budapest 2005.
- KUMINETZ Géza, *A kiengesztelődés szentségei: a gyónás és a betegek kenete*, Budapest 2008.
- RENCSIK ISTVÁN: *Egyházi törvényhozás. Általános szabályok. Házasságjog*. Kolozsvár: Gloria Kiadó 1993.
- SCHANDA Balázs, *Az egyházjog és a világi jog viszonya*. In: Acta Univ. Sapientiae, Legal Studies, 2, 2 (2013) 271–282.
- SZUROMI Szabolcs Anzelm O.PRAEM., *Kánonjogtudomány és kodifikáció. Megjegyzések a latin egyházjog kodifikációjához*. In: Iustum Aequum Salutare IV. 2008/2. 83–92.
- SZUROMI Szabolcs Anzelm, *Az 1545 előtti egyházi források hatása a modern kánonjog rendszerére*, Budapest 2016.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés a büntetőjogba. Témák, könyvészet, követelmények bemutatása.	Tematika interaktív bemutatása	A szemináriumi tevékenység megbeszélése
2. <i>A büntetendő cselekmények és a büntetések általában:</i> Alapelvek; A büntetendő cselekmény és elkövetője; A cenzúrák	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 1311–1335; ERDŐ, 478–497)
3. <i>A büntetendő cselekmények és a büntetések általában:</i> A jóvátévő büntetések; A büntető óvintézkedések és a vezeklések; A büntetések alkalmazása és megszűnése	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 1336–1363; ERDŐ, 497–509)
4. <i>Büntetések az egyes büntetendő cselekményekre:</i> Büntetendő cselekmények a vallás, az egyház	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 1364–1389; ERDŐ, 510–528)

egysége, az egyházi hatóság, az egyház szabadsága ellen; a tisztségek bitorlása és a gyakorlásuk során elkövetett bűncselekmények		
5. <i>Büntetések az egyes büntetendő cselekményekre:</i> A hamisítás; Büntetendő cselekmények különleges kötelezettségek valamint az élet és szabadság ellen; Egyéb cselekmények büntetése	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 1390–1399; ERDŐ, 528–539)
6. <i>Eljárásjog:</i> Előzetes ismeretek; <i>A per előfeltételei:</i> A joghatósági előfeltételek	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 1400–1416; ERDŐ, 540–549)
7. <i>Eljárásjog:</i> Előzetes ismeretek; <i>A per előfeltételei:</i> A szervezeti előfeltételek	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 1417–1445; ERDŐ, 550–563)
8. <i>Eljárásjog:</i> <i>A per előfeltételei:</i> A személyi és fegyelmi előfeltételek	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 1446–1500; ERDŐ, 564–583)
9. <i>Eljárásjog:</i> <i>Az egyházi peres eljárás lefolyása:</i> A peralapítás; A perfelvétel; A per folyamata; A bizonyítási eljárás.	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 1501–1586; ERDŐ, 584–606)
10. <i>Eljárásjog:</i> <i>Az egyházi peres eljárás lefolyása:</i> A mellékes ügyek; A perközzététel, a perbezárás és a tárgyalás; Az ítélet	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 1587–1618; ERDŐ, 606–621)
11. <i>Eljárásjog:</i> <i>Az egyházi peres eljárás lefolyása:</i> Az ítélet megtámadása; A jogerős ítélet és végrehajtása; A szóbeli egyházi peres eljárás	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 1619–1670; ERDŐ, 621–633)
12. <i>Eljárásjog:</i> <i>Sajátos eljárásfajták:</i> A házassági eljárások	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 1671–1707; ERDŐ, 634–643)
13. <i>Eljárásjog:</i> <i>Sajátos eljárásfajták:</i> Egyéb eljárások	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 1708–1752; ERDŐ, 644–655)
14. Összefoglalás	Interaktív bemutatás	A szeminárium kiértékelése

Kötelező könyvészet:

- *Az egyházi törvénykönyv.* A Codex Iuris Canonici (CIC) hivatalos latin szövege magyar fordítással és magyarázattal. (Szerk. ERDŐ PÉTER) Budapest: Franklin Nyomda [é.n.]
- ERDŐ PÉTER: *Egyházjog*, Budapest én.

Ajánlott könyvészet:

- BÁNK József: *Kánoni jog* I-II. kötet, Budapest 1960.
- ERDŐ Péter: *Hivatalok és közfunkciók az Egyházban*, Budapest 2003
- FERENCZY Rita - KÁLLAY Márta, *Egyházi jogi alapismeretek*, Budapest 2000
- HÁRSFAI Katalin, *A keresetlevél a kánoni perben*, Budapest 2002.
- HÁRSFAI Katalin, *Egyházi eljárásjog.*, Budapest 2006
- KERÉKES László, *Egyházi Alkotmányjog*. Gyulafehérvár: GyRKHF levelező tagozata 1995.
- SÁRY Pál, *Bűnvádi eljárások az újszövetségben*, Budapest 2012.
- TAMÁSI Anna Éva, *A kánoni eljárás elméletben és a szentszéki gyakorlatban. Különös tekintettel a házassági perekre:* In: FORVM Acta Juridica et Politica VI . évfolyam 1 . szám Szeged 2016, 151–166.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Az egyházi törvénykönyvnek az Egyházi Tanítóhivatal által történő hivatalos és a jogászok többségének véleményét tükröző értelmezést követjük.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső
--------------------	-----------------------------	---------------------------	---------------------

			jegyben
10.4 Előadás	Az elsajátítandó anyag ismerete	Félévközi zárthelyi dolgozat	20 %
		Félévi szóbeli vizsga	20 %
	Interaktív jelenlét	Számontartás	20 %
10.5 Szeminárium / Labor	Egy a megadott témák közül szabadon választott téma – interaktivitásra törekvő – PPT vázlattal vetített bemutatása.	A megtartott referátum kiértékelése	20 %
	Interaktív jelenlét	Számontartás	20 %
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • Az általános egyházi szentség- és házasságjogi alapfogalmak ismerete. • Az értékelési kritériumokban felsoroltakból minimális 45 % megszerzése. 			
10.7 A parciális vizsga (félévközi zárthelyi dolgozat) formája			
<ul style="list-style-type: none"> • A parciális vizsgát a 9. héten tartjuk. A parciális vizsga keretében minden hallgató egy és azonos kilenc tételpontból álló vizsgalap írásbeli kidolgozásával vizsgázik. Tételsor nincs, az egyházi szentségjogi részből kilenc kérdésre kell válaszolni. 			
10.8 A félévi vizsga formája			
<ul style="list-style-type: none"> • A félévi vizsga szóbeli formában történik. Minden félévi vizsgára jelentkező hallgató a házasságjogi részből megadott tizenkét tételtől kettőt húz, és szabad választás alapján a két tétel egyikének lényegre törő bemutatásával vizsgázik. A vizsga, a másik húzott tétel, ill. szükség esetén az anyag többi részéből további kérdések megválaszolásával válik teljessé. A félévi vizsgára a tételsort a parciális vizsgát követő héten adom meg. 			
10.9 A pótvizsgával kapcsolatos elvárások			
A pótvizsga a pótszesszióban a megadott dátumon mind a parciális, mind pedig a félévi vizsga anyagából lehetősé, az elvárások változatlanok a 10.7 és 10.8 pontokban közöltekhez képest.			
10.10 A szemináriummal kapcsolatos elvárások			
<ul style="list-style-type: none"> • A szeminárium a vezető tanár által javasolt témák egyikének a szeminárium keretében történő önálló, PPT bemutatóval kísért interaktív bemutatásának értékeléséből áll. • A szemináriumon a jelenlét nem kötelező. Hiányzás esetén az egyes szemináriumi témák pótlására a szemináriumvezetővel egyeztetve az illető szemináriumi témának a bibliográfia alapján, két A4-es terjedelmű oldalon Times New Roman 12-es betűvel, másfeles sorközzel történő vázlatos kidolgozásával és a bibliográfia külön oldalon való jelzésével van lehetőség. A vázlatok általi pótlás határideje az illető szemináriumi téma bemutatását követő hét vége, azaz péntek du. 16.00 óra. • A szeminárium bemutatása szükség esetén kiváltható – amennyiben a hallgató a szemináriumvezetővel a félév második hetének végéig ez ügyben egyeztet – egy, a metodológiai szabályok figyelembevételével elkészített legalább 10 oldalas szemináriumi dolgozattal. Ebben az esetben a dolgozat leadási határideje a szesszió kezdetét megelőző nap. 			

Kitöltés dátuma

2019. április 27

Előadás felelőse

Dr. Holló László

Szeminárium felelőse

Dr. Holló László

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2019. április 27

Intézetigazgató

Dr. Zamfir Korinna